

OLIMPIADA
UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană
Clasa a VII-a

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date.

Partea I (20 de puncte)

M-am născut în nordul țării, în Maramureș, în comuna Satulung, așezată în lunca râului Someș, la poalele Munților Gutâi. Locuiam împreună cu tata și mama în două camere din Primăria comunei. Biblioteca satului era într-o cameră lipită de sufrageria noastră, de care o despărțea o ușă niciodată încuiată. Așa că mare parte din copilărie mi-am petrecut-o printre cărți. Biblioteca, parcul mare cu copaci imenși, cu trunchiuri albe, despre care mai târziu am învățat că se numesc platani, și castelul aflat vizavi de Primărie, au fost spațiile mele preferate de joacă.

Învățasem să citesc înainte de a merge la școală. Intram în camera înțesată cu cărți până-n tavan și citeam la întâmplare tot ce-mi cădea în mână. După un timp, am observat că volumele care-mi plac cel mai mult fac parte dintr-o colecție numită „Cutezătorii”. Erau cărți de aventuri și, citindu-le, visam ore întregi la nemaipomenite întâmplări, urmăriri, lupte, răzbunări pe care le trăiau eroii din acele pagini. Noi, copiii, n-aveam parte de multe aventuri în sat. Sau primăvara, înarmați cu băte și pietre, mergeam la un mic afluent al Someșului, Bârsăul, pe care urcau în număr mare, să-și depună icrele, niște pești numiți scobari sau „poduți”, cum le spuneam noi, copiii. Și la fel cum am văzut mai târziu pe „Discovery” sau pe „Animal Planet” că așteaptă urșii pe râurile din Alaska să urce din Pacific somonii, așa așteptam și noi pe malurile râulețului migrația scobarilor. [...]

Nu văzusem niciodată marea decât în poze. Și într-o iarnă, în biblioteca friguroasă din Primărie, am dat peste o carte intitulată „Toate pânzele sus!”, de Radu Tudoran. Am deschis-o și n-am mai lăsat-o din mână. Ce aventuri! Ce locuri minunate! Ce eroi adevărați! Neobositul aventurier Anton Lupan, misteriosul Pierre Vaillant, simpaticul bucătar Ismail, Ieremia, omul care nimerea cu pușca orice, cârmaciul Gherasim, pirați, corabia „Speranța”, îndepărtata Țară de Foc etc. – toți și toate intrau în forță în mintea și-n inima mea.

(Ioan Groșan, *Cartea copilăriei mele*, în vol. *Care-i faza cu cititul?*)

1. Menționează două dintre spațiile de joacă ale copilului, prezentate în text. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns. **4p.**
 - a. *Ne imaginam ce domnișoare urâte trăiseră cândva acolo.*
 - b. *Îi culegeam pe cei răniți și alergam toți acasă, să îi bandajăm.*
 - c. *Visam ore întregi la nemaipomenite întâmplări, urmăriri, lupte, răzbunări.*
 - d. *Mi-i imaginam pe Pierre Vaillant, pe simpaticul bucătar Ieremia, pe Ismail, care nimerea cu pușca orice.*
3. Aranjează propozițiile următoare în ordinea apariției lor în fragment. **4p.**
 - a. *Nu văzusem niciodată marea decât în poze.*
 - b. *Am deschis-o și n-am mai lăsat-o din mână.*
 - c. *Ne aventuram în camerele acum pustii ale castelului.*
 - d. *Așa așteptam și noi pe malurile râulețului migrația scobarilor.*
4. Precizează din ce colecție făceau parte volumele preferate ale copilului. **4p.**
5. Scrie un text de 30 – 50 de cuvinte, în care să descrii o bibliotecă. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte)

Cândva cea mai mare bibliotecă din lume – conținând lucrări ale celor mai mari gânditori și scriitori ai Antichității, printre care Homer, Platon, Socrate și mulți alții –, Biblioteca din Alexandria a fost aparent distrusă de un incendiu uriaș, în urmă cu 2 000 de ani, iar lucrările pe care le adăpostea s-au pierdut. După distrugere, această minune a lumii antice a bătuit imaginația poezilor, a istoricilor, a călătorilor și a învățaților care au deplâns tragică pierdere pentru cunoaștere și literatură.

Istoria fondării Bibliotecii din Alexandria este învăluită în mister. Se crede că, în jurul anului 295 î.Hr., învățatul și oratorul Demetrius din Phaler, un guvernator exilat din Atena, l-a convins pe Ptolemeu I Soter să înființeze aici o bibliotecă. Demetrius și-a imaginat o bibliotecă în care să fie găzduite copii ale tuturor cărților lumii, o instituție care să rivalizeze cu însăși Atena. În consecință, sub patronajul lui Ptolemeu I, Demetrius a organizat construcția Templului Muzelor sau Musaeum, din care derivă cuvântul „muzeu”. Această structură era un complex de venerație, având ca model Școala lui Aristotel din Atena, un centru pentru prelegeri filozofice și dezbateri intelectuale.

Templul Muzelor avea să fie prima parte a complexului Bibliotecii din Alexandria și era situat pe terenul palatului regal, într-o zonă cunoscută drept Brucheion sau cartierul regal, în districtul grecesc nord-estic al orașului. Muzeul era un centru de cult, cu altare pentru fiecare dintre cele nouă muze, dar funcționa și ca loc de studiu, având spații de lectură, laboratoare, observatoare, grădini botanice, o grădină zoologică, încăperi de locuit și săli de masă, pe lângă biblioteca propriu-zisă. Un preot ales de Ptolemeu I era administratorul muzeului; exista și un bibliotecar care se ocupa de colecția de manuscrise.

(www.lovendal.ro/wp52/biblioteca-din-alexandria-colos-al-culturii-antice-si-enigmele-sale)

1. Transcrie două secvențe care înfățișează locul unde era amplasat Templul Muzelor. **4p.**
2. Identifică, în textul dat, numele celui care și-a dorit o instituție care să rivalizeze cu Atena. **4p.**
3. Transcrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația corectă, conform textului dat: **4p.**
 - a. Biblioteca din Alexandria a fost înființată în anul 295 î.Hr. de către un preot ales Ptolemeu I Soter.
 - b. Templul Muzelor era un centru de prelegeri filozofice și dezbateri intelectuale, urmând modelul Școlii lui Aristotel din Atena.
 - c. Muzeul era un centru de cult, cu altare pentru cele șapte muze, loc de studiu cu săli de masă și încăperi de locuit.
 - d. Pierderea Bibliotecii din Atena a fost deplânsă de poeți, istorici, călători, învățați și filozofi.
4. Explică, într-un enunț, originea cuvântului muzeu. **4p.**
5. Prezintă, într-un text de 30-40 de cuvinte, importanța Bibliotecii din Alexandria pentru lumea antică. **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Numește un element comun celor două texte-suport. **5p.**
2. Notează, din primul text, titlul cărții care i-a atras atenția copilului. **5p.**
3. Precizează un motiv pentru care, în primul text dat, naratorul seamănă scobarii cu somonii. **5p.**
4. Scrie un text de 5 – 10 rânduri în care să prezinți programul unei zile în Biblioteca din Alexandria, așa cum ți-l imaginezi tu. **5p.**
5. Prezintă, în 10 – 15 rânduri, cartea copilăriei tale, urmând exemplul oferit în primul text citat. **10p.**
6. Redactează, în 15 – 20 de rânduri, o descriere de tip portret a unui adolescent pasionat de lectură. **10p.**

Notă!

În cazul ultimilor doi itemi, la evaluarea răspunsurilor, se vor avea în vedere:

- corectitudinea textului, succesiunea logică a ideilor; **2p.**
- respectarea părților unei compuneri; **2p.**
- proprietatea termenilor, bogăția și expresivitatea vocabularului; **2p.**
- ortografia; **2p.**
- punctuația. **2p.**

Timpul de lucru: 2 ore

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.